

“คนตัวเล็กกับภารกิจใหญ่ยิ่ง” อาณาเขตและการขยายอาณาเขตของช่างเชื่อม

<https://actlab.protestista.com/boundary-and-expansion/>

ในฐานะช่างเชื่อมที่มีภารกิจเชื่อมประสานเครือข่าย หากจุดเชื่อมต่อระหว่างกลุ่มต่างๆ เกาะเกี่ยวร้อยรัดเพื่อยกระดับไปสู่การก่อสร้างตัวของขบวนการเคลื่อนไหวเพื่อประชาธิปไตย เราอาจรู้สึกว่าการะหน้าที่นี้หนักหนาสาหัสนัก เราก็แค่คนตัวเล็กๆ จะเอาอะไรไปเชื่อมประสานเพื่อนพี่น้องได้?

แม้จะรู้แต่ก็ตกมีกลเม็ดยุทธวิธีต่างๆ นานา หากเป้าหมายของเราใหญ่และไกลมากเกินไปกว่าอาณาเขตที่มี ทางเลือกแรกคงต้องลดเป้าหมายลง อีกทางเลือกหนึ่งคือต้องขยายอาณาเขตออกไปให้ใหญ่พอที่จะรองรับเป้าหมายนั้น

นักกิจกรรมจะมุ่งไปที่การพัฒนาศักยภาพของตนเอง เพื่อขยายอาณาเขตของตน นักจัดตั้งจะรวบรวมศักยภาพของนักกิจกรรมมาทวีก่อนผ่านงานจัดตั้ง กลายเป็นอาณาเขตของกลุ่ม ส่วนช่างเชื่อมจะเชื่อมต่ออาณาเขตต่างๆ เข้ามาเพื่อปฏิบัติภารกิจร่วม

ช่างเชื่อมเริ่มต้นจากการกำหนดเป้าหมายของภารกิจ จากนั้นจะสำรวจ “อาณาเขต” ของตนเอง และขยายอาณาเขตของตนออกไป

อาณาเขต หรือ Boundary หมายถึง หมายถึงขอบเขตอำนาจ ขอบเขตการตัดสินใจ ทรัพยากรที่เรามี รวมทั้งสิ่งต่างๆ ที่อยู่ในความควบคุมของเรา

แนวคิดเรื่องอาณาเขตอาจมองจากแง่มุมที่ว่าชีวิตเรามีส่วนที่ควบคุมได้ กับส่วนที่ควบคุมไม่ได้

เราควบคุมความคิด การกระทำและอารมณ์ความรู้สึกของตนเองได้ ดังนั้น ความคิด การกระทำ อารมณ์ความรู้สึกจึงอยู่ในอาณาเขตของเรา

เราควบคุมพลังงานของเราได้ ไม่ว่าจะเป็นการใช้เวลา การใช้ทรัพยากร คำพูดที่พูดกับตัวเองได้ พื้นที่ส่วนตัว เนื้อตัวร่างกาย ความคิดจิตวิญญาณ อุดมการณ์ทางการเมือง วิธีจัดการความท้าทายในชีวิต เป้าหมายชีวิต ฯลฯ สิ่งต่างๆ เหล่านี้อยู่ในอาณาเขตของเรา

ขณะเดียวกันส่วนที่เราควบคุมไม่ได้ก็ได้แก่ การกระทำของคนอื่น ผลสำเร็จของความพยายามของเรา ความคิดเห็นของคนอื่น สิ่งที่คุณอื่นคิดกับเรา วิธีที่คุณอื่นดูแลตัวเอง เหตุการณ์รอบตัวเรา อดีตที่ผ่านมาแล้วและอนาคตที่ยังมาไม่ถึง สิ่งเหล่านี้เราไม่สามารถควบคุมได้ และการพยายามที่จะควบคุมสิ่งเหล่านี้ตั้งแต่จะสร้างความทุกข์ทรมานให้ตัวเราและผู้อื่น

สิ่งที่อยู่ในอาณาเขตเรา อยู่ในความควบคุมเรามีอำนาจในการจัดการ แต่สิ่งอยู่นอกอาณาเขตจะอยู่นอกขอบเขตการควบคุมของเรา

อาณัติของช่างเชื่อมอยู่ที่กลุ่มและเครือข่าย เช่น การมีข้อเสนอที่ดีมีเหตุผล เราหวังผลว่าจะเกิดการเปลี่ยนแปลง แต่จะเปลี่ยนแปลงหรือไม่ขึ้นอยู่กับอาณัติของเรา การขยายอาณัติคือการทำให้เราขยายส่วนที่ควบคุมได้มากขึ้นเรื่อยๆ ด้วยการเชื่อมต่อกับคนอื่นหรือกลุ่มอื่นเพื่อเพิ่มศักยภาพและทรัพยากร

ขั้นตอนสำรวจและกำหนดอาณัติของตนในฐานะช่างเชื่อม

1. เริ่มต้นจากการกำหนดเป้าหมายที่ต้องการเปลี่ยนแปลง จากนั้น
2. กำหนดขอบเขตการทำงาน เช่น พื้นที่หมู่บ้าน ชุมชน จังหวัด ประเทศ ถ้าขอบเขตการทำงานของเราอยู่ในพื้นที่หมู่บ้านก็อาจจะเชื่อมกับคนที่ทำงานระดับประเทศได้ยาก
3. ประเมินตนเองทั้งด้านทักษะ ความรู้ และเวลาที่เรามี รวมทั้งประเมินทีมหรือกลุ่มด้วย ก่อนจะไปเชื่อมประสานเครือข่ายเราจำเป็นต้องประเมินศักยภาพตนเองและทีมก่อนว่าอยู่ระดับไหนจะได้ตั้งเป้าหมายให้สอดคล้องกัน
4. สำรวจเวลาทำงานและทรัพยากร ในการทำงานโครงการหนึ่งให้สำเร็จจำเป็นต้องใช้ทรัพยากร 3 อย่างคือ คน เงิน เวลา จำเป็นต้องประเมินทรัพยากรว่าเพียงพอหรือไม่ในการทำงานเครือข่าย
5. สำรวจขอบเขตอำนาจการตัดสินใจของเราในกลุ่มเป้าหมายหรือคู่กรณี ยกตัวอย่างเช่นเราจะสร้างเครือข่ายคัดค้านเขื่อน ขอบเขตอำนาจการตัดสินใจประเด็นนี้อยู่ที่ กรม. แต่เราทำงานระดับหมู่บ้านโปรเจกต์นี้ก็อาจไม่สำเร็จเพราะขอบเขตอำนาจการตัดสินใจใหญ่กว่าในพื้นที่หมู่บ้าน ดังนั้นสิ่งที่เราต้องทำคือเพิ่มอาณัติ สิ่งนี้เองคืองานของช่างเชื่อม การเพิ่มขอบเขตการทำงานของเราเพื่อเพิ่มขอบเขตอำนาจการตัดสินใจ

Howtoจัดตั้งเครือข่าย

#ActlabHowto

Act Lab

Activist Laboratory Thailand

ห้องทดลองนักกิจกรรม

พื้นที่ทดลองไอเดียใหม่ๆ ในการเคลื่อนไหวทางสังคม